

Učme se z Mariina života

(Jan Pavel II. při generální audienci 22.11.1995)

Dosud jsme rozjímalí o mariánském rozměru církevního života. Nyní chceme obrátit pozornost na nesmírné duchovní bohatství, které Maria sdílí církvi svým příkladem a svou přímlovou. Chceme se zabývat krátce především některými významnými aspekty Mariiny osobnosti, které poskytují každému věřícímu cenné pokyny, jak přijímat a plně uskutečňovat své povolání.

Maria - vzor víry

Maria šla před námi cestou víry tím, že uvěřila andělovi poselství a přijala jako první tajemství vtělení, a to dokonalým způsobem. Její cesta věřící ženy začíná ještě dříve, než se stala Boží Matkou, a rozvíjí se a prohlubuje během celé její pozemské zkušenosti. Její víra je odvážná, takže při zvěstování věří tomu, co je lidsky nemožné, a v Káně Galilejské vybízí Ježíše k tomu, aby vykonal první zázrak a zjevil svou mesiášskou moc. Maria vychovává křesťany, aby žili víru jako náročný a strhující pochod, který v každém věku a za každých životních poměrů vyžaduje odvahu a vytrvalost. S Mariinou vírou je spojena její ochota plnit vůli Boží. Protože uvěřila Božímu slovu, mohla je plně přijmout ve své existenci, a tím, že byla ochotna plnit odvážný Boží plán, přijala všechno, co bylo od ní shůry požadováno. Přítomnost Panny v církvi tak povzbuzuje křesťany, aby každý den naslouchali slovu Páně, aby v něm chápali v rozmanitých denních událostech plán lásky a aby věrně spolupracovali na jeho uskutečnění.

Maria - učitelka naděje

Maria tak vychovává společenství věřících, aby hledělo do budoucnosti s plnou odevzdaností Bohu. Osobní zkušeností svaté Panny se naděje obohacuje stále novými motivacemi. Od Zvěstování Maria soustřeďuje v Božím Synu, který se vtělil v jejím panenském lůně, očekávání starobylého Izraele. Její naděje se posiluje v následujících údobích skrytého života v Nazaretě a během Ježíšova veřejného působení. Její velká víra ve slovo Krista, který oznámil, že vstane z mrtvých třetího dne, se nedala zvíkat ani tváří v tvář dramatu kříže. Uchovala si naději na naplnění mesiášského díla. Po temnotách Velkého pátku očekává bez váhání ráno vzkříšení. Společenství věřících při svém namáhavém putování dějinami ví, že může počítat s pomocí Matky naděje, která zakusila vítězství Krista nad mocnostmi smrti, a proto v něm stále obnovuje schopnost očekávat Boží budoucnost a být odevzdán do příslibu Pána.

Příklad vnitřní modlitby

Mariin příklad pomáhá církvi, aby si více cenila hodnoty mlčení. Mariino mlčení není jen střízlivost v řeči, nýbrž především moudrá schopnost ukládat do paměti, jediným pohledem víry zachytit tajemství Slova, jež se stalo tělem, a události jeho pozemské existence. Maria předává věřícímu lidu toto mlčenlivé přijetí Slova, tuto schopnost meditovat nad Kristovým tajemstvím. Ve světě přeplněném hlukem a nejrůznějšími zprávami umožňuje její svědectví docenit duchovně bohaté mlčení a ztišení a stává se tak podporou kontemplativního ducha.

Cena skrytého života

Maria vydává svědectví o hodnotě pokorné a skryté existence. Obyčejně všichni vyžadují, a téměř si na to dělají nárok, aby se dočkali plného ocenění své osobnosti a svých schopností. Všichni jsou citliví na to, aby byli váženi a ctěni. Evangelia vícekrát uvádějí, že apoštolové dychtili po prvních místech v království, diskutovali mezi sebou, kdo je největší, a že jim Ježíš musel udělovat lekce o velikosti pokory a služby. Maria naopak nikdy netoužila po počtech a výhodách výsadního postavení, vždycky se snažila plnit vůli Boží tím, že vedla život podle spásonosného Otcova plánu. Těm, kdo nezdánlivě cítí břímě zdánlivě bezvýznamné existence, Maria odhaluje, jakou cenu může mít život prožitý v lásce ke Kristu a k bratřím.

Maria - vzor čistoty

Maria nadto vydává svědectví o hodnotě čistého života, naplněného něhou ke všem lidem. Krása její duše, jež se zcela odevzdala Pánu, je předmětem obdivu křesťanského lidu.

V Marii vidělo křesťanské společenství vždycky ideál ženy plné lásky a něhy, protože žila v

čistotě srdce i těla. Tváří v tvář cynismu určité současné kultury, která velmi často, jak se zdá, neuznává hodnotu čistoty a banalizuje sexualitu tím, že ji odlučuje od důstojnosti osoby a Božího plánu, Panna Maria vydává svědectví o čistotě, jež osvěcuje svědomí a vede k větší lásce k tvorům i k Pánu. Křesťanům všech dob se Maria jeví jako ta, která má živý soucit s utrpením lidstva. Její soucit není pouhou citovou účastí, nýbrž se stává účinnou a konkrétní pomocí v materiálních a mravních nouzích lidstva. Církev následuje Marii, a to je pro ni výzvou k tomu, aby zaujala stejný postoj k chudým a všem trpícím na zemi. Mateřská pozornost Matky Páně k slzám a bolestem a k těžkostem mužů a žen všech dob musí podněcovat křesťany zvláště proto, že se blíží třetí tisíciletí, aby rozmnožovali konkrétní a viditelná znamení lásky, jež by umožňovala poníženým a trpícím dneška podílet se na příslibech a nadějích nového světa, který se rodí z velikonoční události.

Cesta k jednotě a pravé radosti

Láska a úcta lidí k Ježíšově Matce překračuje viditelné hranice církve a nutí mysl i city ke smíření. Maria jako Matka chce, aby všechny její děti byly jedno. Její přítomnost v církvi je výzvou k uchování svornosti, která vládla v prvotní obci, a v důsledku toho také k hledání cesty k jednotě a pokoji mezi všemi muži a ženami dobré vůle. Maria se přimlouvá u Syna o milost jednoty lidského pokolení, aby se budovala civilizace lásky tím, že se překonají sklony k rozdělení, pokušení mstít se či nenávidět a zvrácená náklonnost k násilí. Mateřský úsměv Panny, zachycený na tolika mariánských obrazech, ukazuje plnost milosti a pokoje, která se chce sdílet. Takové vyzařování pokoje ducha účinně přispívá k tomu, aby církev nabyla radostnou tvář. Tím, že Maria přijala při zvěstování andělovo vybidnutí, aby se zaradovala, podílí se jako první na mesiášské radosti, kterou předpověděli proroci již pro síónskou dceru, a předává ji lidstvu v každé době. Křesťanský lid ji vzývá jako Příčinu své radosti a odhaluje v ní schopnost sdílet radost, která pramení z naděje i uprostřed zkoušek života, a přivádět k radosti, jež nebude mít konce.

Podle Radio Vaticana
(Mezititulky redakce Světla)

2. neděle adventní

1. čtení Iz 11,1-10

Vyrazí ratolest z pahýlu kmene Jesse, výhonek vpučí z jeho kořenů, spočine na něm duch Hospodinův: duch moudrosti a rozumu, duch rady a síly, duch poznání a zbožnosti, naplní ho duch bázně před Hospodinem. Nebude soudit podle zdání, nebude rozhodovat podle doslechu, ale podle spravedlnosti bude soudit chudé a podle práva se bude rozhodovat pro ubohé v zemi. Zabije násilníka holí svých úst, usmrtí bezbožného dechem svých rtů. Spravedlnost bude rouchem jeho beder a věrnost bude pásem jeho boků. Vlk bude přebývat s beránkem, pardál si lehne vedle kozlátka, tele a lvíče budou žrát pospolu a malé dítě je bude vodit. Kráva pást se bude s medvědicí, jejich mláďata spolu ulehnou, lev jako býk bude řezanku žvýkat. Kojenec si bude hrát nad dírou zmije a nemluvně sáhne rukou do skrýše jedovatého hada. Nikdo nebude škodit ani pustošit na celé mé svaté hoře, protože země se naplní poznáním Hospodina, jako vody pokrývají moře. Tehdy se objeví kořen Jesse jako znamení národům; pohané ho budou hledat a jeho sídlo bude slavné.

2. čtení Řím 14,4-9

Bratři!

Všechno, co kdysi bylo napsáno, bylo napsáno k našemu poučení, abychom z Písma čerpali vytrvalost a povzbuzení, a tak měli naději. Bůh, zdroj vytrvalosti a povzbuzení, kéž vám dá, abyste žili v souladu podle vůle Krista Ježíše. Přijímejte proto jeden druhého do svého společenství, jak i Kristus přijal vás - k oslavě Boží. Tím chci totiž říci: Kristus se stal služebníkem židů, aby se prokázalo, že Bůh je věrný, aby tím byla stvrzena zaslíbení daná praotcům; ale také proto, aby pohané oslavovali Boha, že jim prokázal milosrdenství, jak je psáno: "Proto tě budu velebit mezi pohany, tvému jménu budu zpívat chválu."

Evangelium Mt 3,1-12

V té době vystoupil Jan Křtitel a kázal v judské poušti: “Obráťte se, neboť se přiblížilo nebeské království.” Jan byl totiž ten, o němž řekl prorok Izaiáš: Hlas volajícího na poušti: Připravte cestu Pánu, vyrovnejte mu stezky! Jan měl na sobě oděv z velbloudí srsti a kolem boků kožený pás, živil se kobyilkami a medem divokých včel. Tehdy vycházel k němu Jeruzalém, celé Judsko a celý kraj kolem Jordánu, dávali se od něho křtít v řece Jordánu a přitom vyznávali své hříchy. Když však viděl, že k jeho křtu přichází mnoho farizeů a saduceů, řekl jim: “Zmijí plemeno, kdo vám ukázal, jak uniknout trestu, který už hrozí? Přinášíte tedy ovoce hodné obrácení. Nemyslete si, že můžete říkat: Naším otcem je Abrahám! neboť vám říkám: Bůh může oživit tyhle kameny a Abrahámovi z nich udělat děti. Sekera už je přiložena stromům ke kořenu; každý strom, který nenese dobré ovoce, bude poražen a hozen do ohně. Já vás křtím vodou, abyste se obrátili. Ale ten, který má přijít po mně, je mocnější než já; jemu nejsem hoden ani opánky přinést. On vás bude křtít Duchem svatým a ohněm. V ruce má lopatu a pročistí (obilí) na svém mlatě. Pšenici uloží na sýpce, plevy však bude pálit ohněm neuhasitelným.”

Myšlenka na neděli

Slovo na neděli

2. neděle adventní A

Prorok od Jordánu

Zamyšlení nad úryvku

Mt 3,1-12, Řím 15,4-9

Připravte cestu Páně, vyrovnejte jeho stezky!

Chceš-li mít duchovní užitek z dnešních čtení, přidej se k zástupům, které odcházejí z měst a vesnic na poušť, aby tam slyšely proroka Jana. Nechali domě všechno, co je těší a zaměstnává a tíží, a nesou s sebou jen své viny, svou touhu a svou naději. Skutečnému obrácení napomáhá samota a odloučenost od lidí i od věcí, aby duše mohla stanout Bohu tváří v tvář.

Více než Janovo slovo sem všechny přitahuje jeho osobnost. To, co od nich požaduje svým kázáním, ukazuje přesvědčivě především vlastním způsobem života. Jeho velikost se opírá o nelíčenou prostotu života a nesmlouvavou sebekázeň. Dal se nezištně a beze zbytku do služeb poslání, ke kterému jej Bůh povolal. Vidíš tak názorně, v čem spočívá síla a působivost opravdového apoštolátu; o jeho úspěchu nerozhodují sebekrásnější slova, ale úplná odevzdanost Bohu, vroucí modlitba a dobrovolné odříkání. Pohlédni s úctou na tohoto muže, na jeho hrubý a drsný šat, všimni si přísných rysů jeho tváře i jeho zraku, ze kterého vyzařuje rozhodnost a zanícení pro svatou Boží věc. Otevři dokořán své srdce jeho naléhavé výzvě: Čiňte pokání!

Ti, kteří přicházejí zdaleka i blízka s kajícím srdcem, cítí potřebu vyznat se ze svých vin. Pokorné a upřímné doznání je vstupní branou k opravdové lítosti. Poslušně vstupují do očištné řeky, aby dosáhli odpuštění. Není jim zatěžko čekat trpělivě na chvíli, kdy je Jan polije vodou z Jordánu. Rozhodná touha po obrácení spojená s posvátným obřadem jim dává jistotu skutečného odpuštění. Při pohledu na kajícíky, kteří s úlevou v duši a s radostí ve tváři vystupují očištěni na břeh, děkuj Pánu za nesmírný dar jeho svátostí, které ti trvale zpřístupňují Boží milosrdenství.

Ale jsou tu ještě další příchozí. Jsou si příliš jisti sami sebou, než aby pocítovali potřebu vyznávat se s lítostí ze svých hříchů. Spoléhají s úplnou samozřejmostí na svůj původ a na své postavení. Jsou zde, protože šli všichni a nyní by chtěli být přednostně odbaveni.

Boží muž jim vidí až na dno duše. Svým nadutým formalizmem neurážejí pouze jeho, ale především Hospodina. Jeho slova jsou nesmlouvavě přísná. Nazývá je plemenem zmijí. Když však slyšíš Janovy tvrdé výtky, nemyslí ani tak na ty zaslepené židovské předáky, jako spíše sám na sebe. Nechybí ti také pokora k upřímnému doznání skutečné vlastní hříšnosti? Nemáš sklon radit se mezi ty, kteří jsou něco víc než ti ostatní? Nepřipisuješ si zásluhy za to, co ti spadlo do klína? Všechno to, na čem si tak neprávem zakládáš, mohl Bůh způsobit tisícerým způsobem. Neseš skutečně ovoce opravdového pokání? Plané stromy budou vytřaty a spáleny.

Vezmi si příklad z Janovy pokory. Celé město i celé okolí vytáhlo za ním. Vidí v něm

Mesiáše, ale Jan je vyvádí z klamu: Nejen že nejsem Mesiáš, ale Mesiáš, který přijde po mně, je tak veliký a silný, že já jsem vedle něho ničím. Vidiš, co dělá pravá pokora: toho, co je a co má, používá beze zbytku k tomu, aby oslavila Boha.

První část Janova proroctví se již naplnila. Nepřestávej děkovat Bohu, že můžeš žít v té požehnané době, kdy se ti dostalo milosti Ježíšova křtu i nespočet darů Ducha svatého. Jestliže si Izraelité tak vážili křtu Janova, oč víc se dostalo tobě. Není to však jen vyznamenání, ale i závazek. Máš se stát dobrou pšenicí, kterou Pán shromáždí do své sýpky. Kdybys zůstal jen prázdnou plevou, hrozí ti druhá část Janova proroctví: neuhasitelný oheň. Již podruhé hovoří Jan o přísném ohni Boží spravedlnosti. Není nejmenšího důvodu pochybovat o vážnosti jeho proroctví. Vzpomeň si na to, kdykoliv se ti vnucuje představa Boha, který je shovívavý na úkor spravedlnosti. Bylo by to stejně bláhové jako farizejské spoléhání na Abrahamovo otcovství.

Až se vrátíš od Jordánu domů, přečti si znovu napomenutí a povzbuzení sv. Pavla. Dává ti prostý, ale osvědčený návod, jak se stát pravou pšenicí: Přijímejte jeden druhého tak, jak i Kristus přijal vás: stal se služebníkem...

Všemohoucí Bože, spěcháme vstříc tvému Synu, ať nám nejsou na překážku pozemské zájmy...

Bratr Amadeus

Katolík, svoboda a jeho vina

Čtyři odpovědi kardinála Ratzingera

Mnoho katolíků i nekatolíků odmítá představu církve, která definuje obsah víry a morálky a požaduje od těch, kteří v jejím jménu učí, aby se těmto pravidlům podřídili. Odkud má církev v dnešní době takové oprávnění?

Přesné vymezení koncepce autority a těch, kteří jsou za takovou definici odpovědni, je v různých křesťanských společenstvech různá. Reformace se svým principem Sola Scriptura (Jedině Písmo) přenechala výklad Písma z velké části svědomí jednotlivce. Ale ani v tomto případě není obsah víry přenechán jednotlivci, protože Bible má přesně vymezený obsah, i když není vždy lehké jej přesně určit. Luther byl toho názoru, že Písmo je tak jednoznačné, že mu může každý bez nezbytnosti bližšího vysvětlení porozumět. Problematika tzv. historické metody tuto Lutherovu tezi překonala, ale její smysl je jasný: i pro něho jsou určité obsahy křesťanství neodmyslitelné. To dokazuje jeho disputace s Kalvínem a Zwinglim o skutečné přítomnosti Krista v Eucharistii. Jestliže se dnes uplatní zásada, že v náboženské a morální oblasti je jakékoliv vymezení obsahu nemožné a nežádoucí, směřuje to k určité tendenci moderního myšlení, podle kterého lidský rozum může získat definitivní poznatky pouze v oblasti matematických a přírodních věd, zatímco náboženství patří do oblasti citů a je s ním možno zacházet pouze v subjektivní rovině. Právě toto je kořenem celosvětové krize hodnot: podle toho už ani v těch nejvlastnějších lidských oblastech neexistuje žádná shoda. Jsem přesvědčen, že možnost vyjádřit v náboženské a morální oblasti to, co je společné, je pro lidské soužití zcela podstatné. Úkon víry je něco více než vyjádření "pocitu nekonečna", jak říká Schleiermacher. Je to spíše přístup ke společným obsahům, z čeho může člověk pochopit člověka, dát smysl životu a vybudovat společnost, která překračuje hranice individualismu. Když chce člověk učit ve jménu církve, nemůže prostě hlásat své soukromé představy. Kdyby to bylo tak, že církev nemá co učit, nemohla by ani nikoho pověřit, aby učil jejím jménem. Musela by říct: "V mém jménu nejde nic říct, protože já nemám, co bych řekla."

Druhý vatikánský koncil vyhlásil princip náboženské svobody uvnitř občanské společnosti a uznal význam osobního svědomí. Někteří liberální katolíci zastávají názor, že se to týká také teologické svobody kněží a řeholnic. Jaký je váš názor na učení II. vatikánského koncilu o svobodě svědomí ve vztahu k teologům?

Moje odpověď vyplývá z toho, co jsem již řekl. Bohu díky, každý má svou vlastní odpovědnost před Bohem a před svědomím a může si zvolit, zda chce náležet ke katolické církvi nebo ne. Pokud ano, je v této příslušnosti obsaženo také přijetí víry této církve. Sv. Pavel

zdůrazňuje význam křtu, jímž jste se přiklonili ze srdce k tomu učení, které vám bylo odevzdáno (Řím 6,17). Snad by ti teologové, kteří jsou názoru, že křesťanu se musí povolit, aby si ve věcech víry říkal a učil, co chce, měli jednoduše udělat to, co asi už dlouho neudělali, totiž přečíst si Písmo, především sv. Pavla. Žádný soudce si nemůže vymyslet ústavu a podle ní vynášet soudní rozhodnutí na základě své vlastní fantazie. Je-li ochoten stát se ústavním soudcem, musí si osvojit základy skutečné ústavy a podle ní vynášet rozsudky. Když se nazývám “katolíkem”, přijímám tím určité obsahy, které mě začleňují do univerzálního společenství. Když ale dospěji k závěru, že tyto obsahy už nemohu zastávat, je to otázka loajality, abych to důsledně uznal a vyvodil z toho důsledky. Je zcela absurdní tvrdit, že II. vatikánský koncil přenechal jednotlivci svobodnou volbu náboženských představ, které si pak může upravit podle svého. Naopak je pravda, že existovala určitá koncilní menšina, která se domnívala, že takové právo by mohla mít většina. Takovou interpretaci jsme odmítli a neřekl bych pravdu, kdybych takový názor podsouval koncilu, jak to snad dělá McBrien.

Můžete vyjádřit svůj názor na “akademickou svobodu” v seminářích a na církev napojených univerzitách?

Akademická svoboda má různé úrovně odpovídající různým fakultám a druhu přednášené látky. Abych uvedl příklad: profesor práva, který by zavrhoval demokratickou ústavu a vyzýval k totalitním experimentům, zneužíval by akademické svobody; nebo filosof, který by hlásal rasové teorie, které vedou k násilnostem proti jiným rasám, nejednal by ve smyslu akademických svobod; lékař, který by prováděl experimenty, které nerespektují svobodu a důstojnost druhých, překračoval by hranice akademické svobody. Tak bychom mohli pokračovat. Každý obor má svou svobodu a v každém je možno si představit oblasti, které vypadají zvenčí jako výraz svobody, ale ve skutečnosti podkopávají základy oboru. Náboženská svoboda zahrnuje právo náboženských společností zřizovat svá teologická učiliště, kde se rozvíjejí myšlenky o jejich víře a kde se usiluje o to zdůraznit svou vlastní odpovědnost před lidským rozumem. Byl by to však vnitřní protiklad, kdyby se na tuto víru nebral zřetel a zpochybňovaly se samy základy víry. Kdo takto postupuje, nemůže o sobě tvrdit, že vyučuje katolickou (protestantskou, pravoslavnou) teologii. V této souvislosti je třeba připomenout, že i reformační církve podle principu Sola Scriptura používala disciplinární opatření vůči profesorům. Tak bylo odňato jednomu pastovi právo kázat, protože zjistil, že papežský primát je ve shodě s Písmem. I v novější době byla zavedena disciplinární opatření s patřičnými důsledky. Církevní univerzitní právo dbá na to, aby panovala vyrovnanost mezi svobodou bádání, svobodou profesorů, právem studentů a věrností obsahu katolické víry. Kdo zná situaci na fakultách, musí poctivě doznat, že vztah ke katolické víře, které je nauka podřízena, je často velmi velkoryse interpretován, takže studenti se právem ptají, zda se jim ještě přednáší katolická teologie. Není tedy možno hovořit o nějaké úzkoprsé kontrole.

Teologii není možno držet v hranicích nějakými disciplinárními zásahy. Víra musí vyvěrat z nitra: Člověk věří srdcem (Řím 10,10). Pak je teologie zdravá, kreativní a plodná jen tehdy, když víra je skutečně živá. Všechno úsilí biskupů a papeže musí směřovat k tomu, aby evangelium bylo uchopitelné srdcem; pak bude také pochopeno rozumem. Katechismus katolické církve jde tímto směrem. Někdy je zapotřebí střetnout se jasnými argumenty s převládající ideologií té které doby. Sv. Ireneus Lyonský postavil proti gnostikům pravou podstatu víry. Došlo tak k disputaci s Ariem a s Ariány o správnou interpretaci Krista. bylo nutno vymezit hraniční linie, aby se víra nerozplynula do neurčita. Takové hranice jsou nutné i dnes, i když nemohou konstituovat věřící teologii, nýbrž jen druhotně přispívat k jejímu vysvětlení a obraně.

Myslíte si, že lidé jsou schopni souhlasu s předkládanými normami např. v oblasti kontroly porodnosti?

Víru a morálku není možno měřit podle statistiky. Dnes je např. řada katolíků, kteří nevěří ve věčný život, jiní zase v Kristovo božství atd. Kdybychom chtěli morálku definovat podle statistiky, museli bychom ji bez ustání korigovat, protože v tomto směru se rozmohla úplná

zvůle. To by mohlo vést k nebezpečným a nedefinovatelným postojům. Jen si připomeňme ony většiny, které vznikly manipulací svědomí v totalitních systémech. I když je třeba říci, že souhlas není nevýznamný. Učitelství musí udělat všechno pro to, aby normy byly pochopitelné a životné.

Z Schweiz. Kat. Sonntagsblatt
přeložil -ire-

Aktuální zpráva kongregace pro nauku víry

Mnoho biskupů, kněží, řeholníků a laiků se obrací na KPNV, neboť chtějí mít autoritou potvrzený úsudek na aktivitu paní Vassuly Ryden, řecké pravoslavné křesťanky, která bydlí ve Švýcarsku a rozšiřuje v katolických kruzích po celém světě svá slova a poselství, jež jsou připisována údajným božským zjevením. Po pozorném a důkladném zkoumání celé záležitosti dospěla KPNV ke konečnému výsledku poté, co podrobila zkoumání údajnou inspiraci zjevení, aby poznala, zda opravdu pochází od Boha. Prohlašuje, že vedle kladných částí musí být zjevení jakožto celek ve svém základu považováno ve světle katolické nauky za záporné. Kromě toho, že je potřeba zdůraznit pochybný charakter způsobů, jimiž dochází k oněm údajným zjevením, je třeba poukázat na některé věroučné omyly, které jsou ve zjeveních obsaženy. Mimo jiné se v nich mluví v termínech obsahově dvojsmyslných o osobách Nejsvětější Trojice až tak, že dochází k záměně jednotlivých jmen a činností Božských osob. V oněch údajných zjeveních se označuje bezprostřední období Antikristovy nadvlády v církvi. V duchu milenianismu se v nich předvídá rozhodující a slavný zásah Boha, jímž by bylo ve světě nastoleno před posledním a závěrečným příchodem Kristovým období všeobecného míru a blahobytu. Nastihuje se zde mimo jiné příchod církve, která by byla jakýmsi pankřesťanským společenstvím, což je v rozporu s katolickou naukou. Skutečnost, že se v dalších spisech paní Vassuly Ryden výše uvedené omyly nevyskytují, je znamením, že údajná nebeská zjevení jsou plodem předchozího rozjímání.

Mimoto se paní Vassula Ryden účastní pravidelného přijímání svátostí katolické církve, přestože je řeckou pravoslavnou křesťankou, což vzbuzuje v nejrůznějších společenstvích církve nemalý údiv. Zdá se, že se považuje za osobu nadřazenou jakémukoliv právnímu úsudku a jakémukoliv církevnímu nařízení a vytváří ve skutečnosti jakýsi ekumenický zlořád, jež je příčinou pohoršení pro mnohé, kteří jsou nositeli autority, služebníky a věřící své vlastní církve tím, že se staví mimo disciplínu a církevní řád církve. KPNV je si vědoma, že kromě některých kladných prvků je výsledný úsudek o pravosti zjevení paní V. R. záporný.

(Jedna věta, v níž se mluví něco o šíření děl, nesrozumitelná.)

KPNV konečně vyzývá věřící, aby nepovažovali spisy, sdělení a poselství paní V. R. za nadpřirozené a zachovali čistotu víry, kterou Pán svěřil církvi.

Radio Vaticana 28. října 1995

Co po nás žádá Ježíšovo Srdce?

Následování tichého a pokorného srdce

“Pojďte ke mně!” volá Ježíš.

Ale současně též žádá: “Vstupte do mé školy, staňte se mými učedníky!” A vysvětluje nám, proč chce a proč má být naším “Učitelem”, naším vychovatelem: “Protože jsem tichý a pokorný srdcem.”

Kopírovat model

Ježíš je světlo, a tím nás poučuje. Je Dobrý pastýř, a proto i vzor pro stádo. Večer na Zelený čtvrtek mohl říct svým apoštolům: “Dal jsem vám příklad, abyste i vy tak činili!” (Jn 13,15). “K tomu jste i povoláni,” píše sv. Petr, “abyste kráčeli v Kristových šlépějích” (1 Pt 2,21). Nespokojil se slovy, ale i náležitě poučil své učedníky, aby opakovali jeho skutky, a ne aby dávali pouze rady těm druhým.

V listu Filipánům říká sv. Pavel: “Smýšlejte tak jako Ježíš Kristus,” to jest myslíte a jednete jako Ježíš! V tom spočívá celá pobožnost k Ježíšovu Srdci, která se nám takto

předkládá: “Pěstujte v sobě Ježíšovy city!” To znamená mít Ježíšovo Srdce s jeho velkými záměry (s těmi, které vycházejí přímo ze srdce), s jeho touhami, s jeho úzkostmi, zvláště s jeho činorodou vůlí. Naše pobožnost k Ježíšovu Srdci by byla marná, kdyby nás nevedla k následování jeho Srdce, abychom se přizpůsobili ve všem, co je oduševňuje, proč tluče. Spasitelovo Srdce je dokonalým zrcadlem, skvělou podobou Otcovy lásky. Proto musíme být co nejpřesnějšími kopiemi Srdce Otcova Syna, a tak se staneme Ježíšovými obrazy a obrazy Otcovými; potom nás bude moci Otec považovat za své děti. Světci kopírovali Ježíše více než jiní. Každý z nich se snažil, aby zvláštním způsobem reprodukoval některou z Učitelových ctností; ten jeho tichost, onen jeho chudobu, ale nikdy nedokázali úplně dosáhnout vzoru. Jejich posvěcení bylo vlastně neustálou snahou přiblížit se k jeho svatosti.

“Dobry” učitel

Ježíš se nám představuje jako dobrý a přístupný učitel. Existují přísní profesori, ba někdy až tvrdí, v některých případech vypadají, jako by jim to dělalo dobře, když trestají. Ježíš je naopak shovívavý “vychovatel”, který laskavě posuzuje “tvrdá srdce a těžkopádná k věření”, je plný neúnavné trpělivosti: svým učedníkům, kteří stále zaostávají, vždy znovu a znovu vysvětluje svou nauku a má pro ně zvláštní výklady. Jakým pokorným učitelem je Ježíš! Nikdy se nechvástá svými vědomostmi: “Moje nauka není moje, ale toho, který mě poslal.” Nemá pro ně vysoce učené přednášky, takže by mu učedníci vůbec nerozuměli a říkali: “Jaký je jen učený!” Ne, jeho podobnoství jsou důkazem, že hovoří jednoduše, věcně, obrazně, pochopitelně i pro ty nejnevědomější. Vyžaduje praktické věci, pro něž se žádá velká láska, ale nejsou to nesnesitelná břemena, která chtěli svalit na druhé farizeové, tamti rabbi, kteří svalovali na bližního věci, o něž sami nedbají. Ježíš, Světlo a Život, nepřišel, aby oslepil svět, ale aby ho spasil láskou. Jeho Srdce je pokorné a tiché. Nebojí se žádné námahy, aby hlásal pravdu. Protože “poznat jej a toho, kdo ho poslal, znamená vlastnit věčný život”. Ale nehněvá se a nepohoršuje nad nedbalými učedníky. Je dobrý, má srdce.

Kontemplant

“Hle, Srdce, která lidi tak velmi milovalo!”

Hle! Musíme se tedy na ně podívat, pozorovat jeho ránu a zkoumat její “délku, šířku, výšku, hloubku”. Musíme zvláště objevovat lásku, kterou označuje tato rozevřená rána: “Uvidí, koho probodli.” Za toho předpokladu pobožnost k Ježíšovu Srdci bude skutečná pobožnost, to jest škola svatosti.

Tedy jednou z prvních podmínek je kontemplanace. Podle toho musíme oči víry upřít na Spasitele, abychom studovali jeho skutky a gesta a abychom je sami činili. Skrze jeho lásku k Otci i k nám samým pochopíme i jeho skutky. Setrvejme pohledem na ráně jeho boku. Takto objevíme skryté tajemství: “Bůh tak miloval svět... Když Ježíš miloval svoje... miloval je až do konce.”

Kontemplanace je nejvyšší forma modlitby, a přitom nejjednodušší. Jistěže, prosebná modlitba nás zaměřuje na Boha. V důvěře voláme ve svých trápeních a oddáváme se jeho milosrdenství. Třebaže by takováto modlitba byla nevim jak dětinská, přece jen je sobecká. Prosíme pro sebe anebo pro ty, na nichž nám záleží. Kontemplanace je “extáze” v pravém smyslu slova: Vycházím ze sebe samého a zajímám se jen o toho, jehož kontemplanuji, pozoruji. Kdo miluje, nežádá nic kromě milované bytosti: stačí mu ona sama. Obdivuje ji, je ve vytržení, že ji vidí tak krásnou a dobrou. Unáší se touto vizí. Nepřeje si nic jiného, než aby se podobal tomu, jehož s láskou pozoruje, aby ho vlastnil, aby byl v něj přetvořen. V kontemplanaci chce člověk v jistém smyslu přizpůsobit svůj život životu milované bytosti. Člověk jakoby instinktivně napodobuje gesta, osvojuje si způsob řeči a práce, snaží se milovat, jak miluje sama milovaná bytost. Když je tato bytost hrdinou, ten, kdo miluje, chce též být hrdinou; chce též být svatým, když tato bytost je svatá. Kontemplanativní pohlížení na probodnuté Ježíšovo Srdce dá křesťanům srdce probodnuté láskou.

Nové srdce

Čemu se musíme přiučit ve škole Ježíšova Srdce? Mnozí si myslí: jeho ctnostem. Ale není

tomu tak. Když sv. Pavel od nás žádá, abychom měli Kristovy city, ukazuje nám Ježíše poníženého a poslušného. Ale “ctnost” je abstraktní, zatímco nauka, kterou nám dává Učitel, není teorií ani poučením o věcech, ale je to on sám. Ježíš je kniha, kterou musíme číst, cesta, kterou máme vykročit. Ježíš je živým Srdcem, principem přetváření našeho srdce.

V Ježíšově škole se učíme obráceně, to jest změnu orientace, mentality. Jde o obnovení našeho srdce, o odstranění našeho “kamenného srdce”, srdce “starého člověka” a o získání “srdce z masa”, srdce “nového člověka”, to jest Ježíše. Známá jsou Camusova slova: “Srdce ubývá!” Takto je to vzhledem k srdci fyzickému i morálnímu: Člověk se může zničit, když miluje a když je milován. Stejně je to i v nadpřirozeném smyslu: vlačnost zachycuje celý náš život. Láska v nás chladne, samotné srdce ledovatí, tvrdne v zatvrzelém hříchu.

Jít tedy do školy Ježíšova Srdce znamená přijmout obnovu svého srdce, splnit to, co ohlašoval prorok Ezechiel: “Dám jim jedno srdce a vložím do jejich nitra nového ducha. Odejmu z jejich těla srdce kamenné a dám jim srdce z masa” (11,19). Kamenné srdce podle uvedených slov je srdce, které otročí kultu idolů. Kolik idolů je i v našem životě! Našimi idoly jsou naše náruživosti, pro něž nám zatvrdla duše. A naopak, podle Ezechiela, srdce z masa je srdce člověka, který žije podle Božích zákonů.

Jde tedy o to, abychom se podle slov sv. Pavla zbavili “starého kvasu” a stali se “pravými, upřímnými nekvašenými chleby”. V moderním jazyku bychom řekli, že potřebujeme transplantaci srdce. Musím vytrhnout zestárlé, opotřebované srdce, tvrdé jako kámen, abychom na jeho místo vsadili nové srdce, silné srdce, srdce, do kterého může proniknout Boží milost.

“Vyměň mi srdce za svoje”

Jedině Ježíš, “nový Adam”, může v nás utvořit čisté a obnovené srdce. Ale k přeměně v nás nedojde, dokud do nás nevloží své vlastní Srdce. Křesťanský život je tedy metamorfózou - proměnou, která vyrůstá z kontempace. Kontempací se můžeme stát Ježíšem, můžeme se s ním ztotožnit až natolik, že budeme moci říct:

“Nežiji už já, ale Ježíš žije ve mně.” V takovém případě myslíme, jako myslí Ježíš, svou vůli přizpůsobujeme jeho vůli, konáme jeho skutky. Některým mystikům se stávalo, že si vyměňovali svoje srdce s Ježíšovým Srdcem. Takto si vzal Ježíš srdce Markéty-Marie, které se toto srdce zdálo malé a úplně černé. Ježíš je vložil do výhňe svého Srdce, a nato je vrátil do hrudi světice. Její srdce se od té chvíle skvělo jako diamant. Byla to symbolická vize a znamenala úplné přetvoření bytosti, účastenství na plamenném Ježíšově Srdci. Sv. Jan Zlatoústý řekl: “Pavlovo srdce bylo Ježíšovým srdcem.” Každý křesťan by měl uskutečnit tento ideál.

Poprosme Učitele, který nás zve do své školy: “Ježíši tichý a pokorný srdcem, udělej naše srdce podle svého Srdce! Zaměň moje srdce za svoje!”

Přístupujme tedy beze strachu k tomuto Srdci plnému tichosti! Zve nás, abychom se stali jeho učedníky. Dovolme mu, aby nás učilo! Naučí nás vědět lásky. Pozorujme, jak Ježíš miluje, a s jeho vlastním Srdcem v nás budeme milovat též sebe navzájem ohnivou láskou.

Život po životě

Chýlí se ke konci jeden rok a záhy začne další. Při této příležitosti, kdy staré končí a nové začíná, bych se s vámi chtěl zamyslet nad smrtí, která je také takovým přechodem. Položíme si otázku, co je po smrti (biologické), a odpovíme si na ni z hlediska některých světových názorů.

Otázka, co je po skončení pozemského života, tedy po biologické smrti, je stará jako lidstvo samo. Už od pradávna chtěl člověk vědět, co se s ním stane, až zemře. Archeologickými nálezy je doloženo, že již v době kamenné věřili lidé v posmrtný život. Zemřelé na něj připravovali na příklad tím, že spolu s nimi kladli do hrobu i potraviny, šperky a zbraně.

Přenesme se do doby a prostředí nám o něco známějšího, do starověkého Egypta. Žádný ze starých národů neměl tak vyvinutou víru v posmrtný život jako Egypťané. Obyvatelé nilského údolí věřili v nesmrtelnost lidské duše. Rozlišovali nižší duši, která byla jakýmsi dvojníkem člověka, a označovali ji názvem “Ka”. Vedle “Ka”, jež vždy byla bytostí nejasnou, znali ještě duši “Ba” - ta při smrti unikla. Představovali si ji jako ptáka. Nižší, tělesná duše “Ka” je vázána

na hrob, kdežto vyšší duše "Ba" vázána není. Podle víry Egyptů po smrti přichází duše před soud Osirise. Soud je podrobně popsán ve 125. hlavě Knihy mrtvých. Osiris dle Knihy mrtvých soudí za pomoci 42 soudců. Anubis, který podle mýtů pohřbil Osirise, váží srdce zesnulého na váhách. Thot, tajemník bohů, zapisuje výsledek. před soudem se duše zesnulého vyznává z pozemského života. Nejvyšší soudce nakonec pronáší rozsudek nad spravedlivým těmito slovy: "Necht' jde spravedlivý na všechna místa, kamkoli chce, před duchy a bohy. Nebude vypuzen strážci ode bran Amenti." Toto Amenti bylo podle Egyptů posmrtné místo blaženosti. Egyptská eschatologie rozlišuje trojí údobí posmrtného života: samotářský život zesnulého v hrobě, život ve společnosti blažených v Amenti a život s bohy v nebi. Tyto tři posmrtné životy se nevylučují, nýbrž naopak doplňují. Mýtus o Osirisovi tvoří střed obrazu o posmrtném životě Egyptů.

V helénské mytologii podle Homéra po smrti duše přicházejí do říše stínů, kde vládne Hádes se svou chotí Persefonou. Hlubší představy o posmrtném životě šířili Orfikové, nazvaní tak podle thráckého pěvce Orfea, který okouzloval svým zpěvem lidi i zvířata. Orfikové soudili, že v podsvětí se koná soud nad mrtvými pod předsednictvím Plutona, který je naprosto nestranný. Spravedliví se odebírají po soudu do Elysia, místa nekonečné blaženosti, kdežto zlí do Tartaru, místa strašných muk a béd. Tak například Tantalos tam trpí strašnou žízň, Sisyfos valí ustavičně kámen do vrchu, Ixion je vpleten do kola a bičován od Erinyí důtkami z hadů, Danaidky čerpají vodu do děravých nádob a podobně.

V islámské eschatologii Mohamed čerpal tento hlavní prvek své soustavy pravděpodobně ze zdrojů křesťanských. Podle učení Mohamedova na konci světa bude soud, z mrtvých vstáli lidé budou souzeni Bohem, který bude obklopen celým nebeským dvorem. Zlí tehdy budou odsouzeni Bohem do pekla, kde budou trápeni věčným ohněm, napájeni u pramene vroucí vody, oblečeni v ohnivý šat. Jejich kůže bude popálena, a též budou trápeni jinými mukami. Dobří však se budou radovati v ráji pod vonnými stromy, s řekami plnými mléka, vína a medu. Budou obsluhováni nebeskými číšníky a krásnými dívkami s očima gazelíma. Tedy ráj je Mohamedem líčen tak, jak to hovělo smyslnosti Arabů.

V poslední době si získávají čím dál tím větší popularitu východní náboženství, nebo také filozofie. Můžeme tomu v tomto případě říkat, jak chceme, protože východní náboženství a filozofie se navzájem silně prolínají. Východní náboženství (rozumíme tím především hinduismus a buddhismus) je založeno na tezi, že život je utrpení, a cílem člověka je vymanit se z tohoto utrpení. Toto osvobození spočívá v tzv. stěhování duší. To znamená, že po smrti se duše dostává do jiného těla, a to buď formy nižší (např. zvířete), nebo vyšší (např. lepšího společenského postavení) podle toho, jak dobře žil svůj život. Takto se duše dostává do velikého kolotoče neustálého převtělování. To trvá tak dlouho, než je ve stavu tzv. nirvány - překládá se to někdy jako stav plamene, který zhasl. V těchto náboženstvích se člověk dívá do sebe sama a sám se snaží o vlastní dokonalost.

Dalším zastavením nám může být člověk, který není nábožensky založený a k víře v Boha se nehlásí. Pro takového člověka je smrt koncem všeho a nevidí žádné východisko, proto ho už jen při myšlence na smrt jímá nevýslovný strach, anebo si říká, že stejně jednou zemřít musí, a více se otázkou na smrt nezabývá, jen se snaží užít života co nejvíce (podle jeho představ).

Křesťanství přejalo učení o smrti z náboženství Izraele a přineslo navíc víru v konečné vítězství člověka nad smrtí. Člověk je tedy následkem hříchu (srov. Gn 2,18). Po přestoupení přikázání Adam slyší rozsudek: "V potu své tváře budeš jíst chléb, dokud se nenavrátiš do země, z níž jsi byl vzat. Prach jsi a v prach se navrátiš" (Gn 3,19). Autor knihy Moudrosti tvrdí: "Vždyť Bůh smrt neučinil, ani se netěší ze zahynutí živých" (Mdr 1,13). Čteme dále v knize Moudrosti: "Bůh totiž stvořil člověka k neporušitelnosti a učinil ho obrazem vlastní nepomíjivosti. Dáblou závistí však vešla do světa smrt, a kdo patří k němu, zakusí ji." (Mdr 2,23-24). V listu Židům autor konstatuje: "A jako každý člověk jen jednou umírá, a potom bude soud..." (Žd 9,27). Z uvedených textů vyplývá, že člověk, jenž je obrazem Boží věčnosti, měl být jako celek

nesmrtelný a jen hřích způsobený pokušením ďábla přinesl smrt. Katechismus katolické církve (viz č. 1013) nám říká: “Smrt je konec pozemského putování člověka, času milosti a slitování, který mu Bůh dopřává, aby naplnil svůj pozemský život podle Božích záměrů a aby rozhodl o svém posledním soudu.” Když skončí náš “jediný pozemský život”, už se nevrátíme žít jiné pozemské životy. Každý člověk umírá jen “jednou” (Žid 9,27). Po smrti není žádné “převtělování” (reinkarnace). Dnem smrti, na konci jeho svátostného života, začíná pro křesťana dovršení jeho znovuzrození započatého křtem, definitivní “připodobnění k obrazu Syna” udělené pomazáním Ducha svatého a účasti na hostině Království, kterou předjímal eucharistie, i když má ještě zapotřebí dalších očišťování, aby mohl obléci svatební šat (viz č. 1682). Smrt člověka znamená zvláštní setkání s Bohem, které má konečnou platnost. Tato konečná platnost je zároveň rozhodnutím o vztahu Boha a člověka. Člověk stojí tváří v tvář Bohu, v němž se mu zjevuje jeho vlastní věčnost. To je jeho osobní soud. Hned o smrti je definitivní rozhodnutí o věčné blaženosti, nebo očišťování, nebo zavržení. Blaženost spočívá v přímém patření na trojjediného Boha a z toho plynoucí lásce a radosti. Nebe je obrazný výraz pro poslední naplnění, konečnou a již nikdy nezrušitelnou blízkost Boha, pro nejvyšší společenství a spojení s Ním v radosti a slávě. Podle nauky katolické církve ten, kdo se po smrti dobrovolně neodloučí od Boha, ale není vzhledem k svému minulému životu schopen dokonalého spojení s Bohem, vstupuje do očišťování (očistce). Nesmírné dílo vykoupení a milosti může být svobodným rozhodnutím člověka zmařeno. Pak je tato ztráta rovněž nesmírná. Definitivní protiventství vůči Bohu se uskutečňuje jako nejzazší možnost ve smrti: v ní se rozhoduje s konečnou platností o společenství, nebo absolutním a věčném odloučení od Boha, a tím je peklo. Z hlediska Božího, Bůh je zdroj života, lásky, pokoje, radosti. Odloučit se od Boha znamená ocitnout se na pokraji nebytí, v nenávisti, neklidu a úzkosti, utrpení a zmatku. Podstatou věčného trestu je tedy především zásadní a trvalý odpor vůči Bohu. Ať nám tento malý exkurz do otázky smrti a posmrtného života nejen pomůže lépe chápat jiná náboženství, ale hlavně, ať je nám povzbuzením pro náš křesťanský život, abychom pak na věčnosti ve společenství s Pannou Marií a se všemi svatými mohli v nebi patřit na Boží tvář.

Panno Maria, prosíme tě, buď nám v tom pomocnicí, přímělkyní a průvodkyní do našeho nebeského domova. Amen.

Robert Bárta

(ilustrační foto V. Šnajdr)

Použitá literatura:

1. Katechismus katolické církve, ZVON, Praha 1995.
2. Wincenty Granat: K člověku a Bohu v Kristu 5, Velehrad, Řím 1986
3. Josef Kubalík: Dějiny náboženství. Česká katolická charita, Praha 1984
4. Josef Zvěřina - Teologie Agapé: Scriptum, Praha 1994
5. Slovník Judaismus, Křesťanství, Islám, Mladá fronta, Praha 1994

Před 715 lety zemřel sv. Albert Veliký

Albert Veliký, vlastním jménem Albert hrabě von Bollstädt, byl rodákem z bavorského Lauingenu na Dunaji (1193 nebo 1206(7)). Vychován byl na zámku svých rodičů. Vysokoškolská studia realizoval v Itálii, v Bologni a Padově. Mezitím vstoupil do dominikánského řádu. Tento řád jej později posílá do Kolína nad Rýnem, aby tam vyučoval teologii a filozofii. Byl natolik úspěšný, že byl později vyslán přímo do centra středověké vzdělanosti - do Paříže. Brzy si získal takový ohlas, že musel často přednášet na volném prostranství, neboť sály nebyly s to pojmout jeho posluchače. V roce 1260 byl jmenován biskupem v Řezně; na vlastní žádost byl po kratším působení v této významné funkci z úřadu uvolněn a zbytek života strávil v Kolíně n. R., kde se v klášterní odloučenosti intenzivně věnoval badatelské a spisovatelské práci.

Albert Veliký byl skvělým středověkým polyhistorem, který měl kromě teologie a filozofie rozsáhlé znalosti v přírodních vědách, obzvláště v zeměpise, mineralogii, fyzice a botanice. Již jeho současníci mu propůjčili čestný přídomek “Magnus” (Veliký) a titul “Doctor universalis”.

Největší pozornost věnoval sv. Albert Veliký studiu Aristotelových spisů. Uvedl vlastně Aristotelovo učení do středověké filozofie. Do scholastiky 13. století uvedl též realistické řešení univerzálií. Důrazně vystupoval proti všem dobovým bludům a jejich nositelům (např. averroistům); byl to věrný syn své církve. Zanechal po sobě rozsáhlé dílo, z něhož připomeňme alespoň Summu teologickou. Sv. Albert Veliký měl mnoho žáků a následovníků, z nichž jeden se stal největším myslitelem křesťanského středověku a snad i jedním z největších myslitelů vůbec. Byl to sv. Tomáš Akvinský, o jehož velkém díle možno říci, že spočívá do značné míry na ramenou Albertových.

Albert Veliký zemřel před 715 lety - 15. listopadu 1280. V roce 1931 byl prohlášen za svatého a za učitele Církve. Je jen smutným faktem naší současnosti, že německá jazyková oblast nám nedává takové katolíky, jako byl sv. Albert Veliký, ale spíše nejrůznější "teology", které pýcha, matka všech hříchů, svedla z cesty pravé víry.

-mž-

K novým věcem dneška

Ve druhé kapitole encykliky Centesimus annus nás Svatý otec vede k novým věcem dneška, tedy k poznání nové situace, nových problémů. Důvodem vydání této encykliky je zhodnocení minulého působení sociálního učení církve u příležitosti stoletého výročí vydání Rerum novarum. Nezkušený člověk považuje některé věci ve společnosti za bezvýznamné, ale odborník mu ukáže na některé závažné příznaky, ze kterých lze rozeznat blížící se nebezpečí. A tyto závažné příznaky bývají někdy nevýrazné a moc se neliší od jiných nedůležitých úkazů. Jsou zde tedy jistá znamení doby. Vnímavý člověk v nich objevuje jakési uzlové body, od kterých se v prostoru a čase rozbíhají do různých stran různé smysluplné křivky a siločáry.

Jan Pavel II. nám připomíná, že uvedená dělnická encyklika svědčí o neobyčejné prozíravosti Lva XIII. Především vyjadřuje podiv nad pozoruhodnou přesností jeho prognózy, odvozené z historického rámce. (CENTESIMUS ANNUS, II,12) Označení prognóza (z řec. prognosis) je rozšířené hlavně v lékařském názvosloví. Tam znamená, na rozdíl od diagnózy (z řec. diagnosis, rozpoznání choroby), předpověď, tedy popis procesů a událostí, jimiž se nějaká choroba s velkou mírou pravděpodobnosti projevuje, a tedy i tentokrát bude projevovat. Takže napřed musí být někde nějaká nemoc rozpoznána, že je, a jako taková odhalena a pojmenována, a pak může někdo na základě zkušenosti říci, jak se bude dál projevovat, zda je zhoubná či nikoliv, atd. Diagnóza tedy rozeznává z příznaků, že něco je, kdežto prognóza odvozuje z toho, že něco je, pravděpodobně poznání, jak to je a jak to asi bude. Nejde tu však o předpověď hádanou z karet, nýbrž vědecky odvozenou z těch příznaků v současné skutečnosti, které povrchnímu vnímateli unikají. A právě to dokázal v oboru sociálním Lev XIII. Lev XIII. si tedy nepočínal tak šarlatánsky jako jeho vrstevník Marx, který rovněž postřehl příznaky nemoci společnosti, ale nabízel řešení dělnické otázky v podobě zázračného všeléku socialismu. O tomto řešení věděl papež také, ale věděl, že to vůbec není řešení, nýbrž slepá ulička.

O tom, jak přesně si byl Lev XIII. vědom tohoto nebezpečí, svědčí to, že adresoval svou kritiku tehdy nabízených řešení dělnické otázky právě socialismu, který tehdy zdaleka ještě nevystupoval v podobě silného a mocného státu. Pozitivní řešení, které navrhoval Lev XIII., spočívalo vlastně jednak v odvracení či odhalování tohoto nebezpečí socialismu, jednak v celkovém řešení této otázky cestou právního státu a jeho umírněné pomoci pracujícím odkázaným na chudou mzdu.

To, co papež předpovídal jako nebezpečnou alternativu, která nastane v případě, že stát bude vlivem liberálů příliš otálet a navrhovaným řešením chudoby pracujících, k tomu, jak víme, došlo. A skutečnost, že socialismus nebyl a není rozumným řešením sociální otázky, "to potvrzují zvláště události posledních měsíců roku 1989 a prvních měsíců roku 1990. Papež Lev XIII. předvídal negativní důsledky společenského zřízení, které nastolil socialismus." (CENTESIMUS ANNUS, II,12)

Je pozoruhodné, že Jan Pavel II. některými svými názvy naznačuje, že se v případě

socialismu jedná o něco, co má mnoho obdoby u takových nemocí, jako je rakovina. Vždyť socialismus jako opojná ideologie dokázal strhovat mnohé lidi právě svou iluzí pokroku. A zrovna tak i při rakovině jako by se v některém slabém článku organismu zbláznily buňky a překotně se dělí tak, že ve svém zrychleném pokroku předbíhají pokrok celého útvaru. Ve svém radikalismu jdou tak do krajnosti, až posléze vyčerpány nedostatkem stavebního materiálu ustrnou v jakési totalizační křeči, v níž zkamení jako v nádoru. Jan Pavel II. uvádí, že “se tedy ukázalo, že lék proti zlu byl horší než samo toto zlo”.

Je nesporné, že ani dnes není společnost dost odolná proti podobným úchylkám a otřesům. Po rozpadu socialistického nádoru zde trvají různá nevyrovnaná napětí. Snadno se mohou zvrhnout do dalších novotvarů v podobě nacionalismu, rasismu, fašismu. Znovu přicházejí jedinci s návrhy řešit všechny společenské problémy velmi jednoduchými, ale ve skutečnosti zkratovými řešeními. Jako nedávno jedni doporučovali všechno dosavadní rozbít, a hlavně soukromé vlastnictví, tak zase jiní dnes chtějí všechno prostě a radikálně řešit tím, že vládu naházejí do Vltavy. A velké masy se usmívají a tleskají takovýmto řešením. Tvrdí, že sametová revoluce byla příliš sametová, a tedy nedokončená. A podobně jako u nádorových onemocnění, většinou dochází k rozpoznání vážné nemoci až tehdy, kdy už je konzervativní léčbou neléčitelná a je po ruce jenom polovičaté řešení v násilné operaci - ve válce.

A přece zde máme po ruce předpověď Lva XIII. a “tato předpověď se ukazuje být tím výstižnější, pohlédneme-li na to vše v souvislosti hrozné nespravedlnosti, již jsou vystaveny proletářské masy ve státech nedávno industrializovaných.”(CENTEISMUS ANNUS II,12)

Které to jsou? Národy Afriky, Asie a jižní Ameriky, ale i Rusko. V polovině roku 1992 tam žilo celkem 4,31 miliard lidí, zatímco všeho lidstva bylo 5,42 mld. To je dnešní bilance světového proletariátu. A v této nové souvislosti nám Jan Pavel II. představuje encykliku Rerum novarum. Pokud nezačne rychle jednat podle této encykliky, tak lze jen s hrůzou očekávat, s jakými sociálními otřesy se setkáme v třetím tisíciletí.

Blahoslavená Panno, přimlouvej se za nás u svého Syna, aby všichni lidé dobré vůle, a také ti, kdo mají rozhodovací pravomoc u nás i v mezinárodních organizacích, našli dost rozhodností a vedení sociálním učením církve přistoupili k řešení sociální otázky dneška.

P. Tomáš Bahounek

Poselství královny míru

Medžugorje 25.11.1995

Drahé děti!

Dnes vás zvů,aby každý z vás znovu začal milovat nejprve Boha, který spasil a vykoupil každého z vás, a pak bratry a sestry ve své blízkosti.

Bez lásky, děťátka, nemůžete růst ve svatosti a nemůžete konat dobré skutky.

Proto, děťátka, modlete se, bez ustání se modlete, aby vám Bůh odhalil svou lásku.

Já jsem vás všechny vyzvala,abyste se se mnou sjednotili a milovali; a dnes jsem s vámi a zvů vás, abyste odkryli lásku ve svých srdcích a rodinách. Aby Bůh žil ve vašich srdcích, musíte milovat.

Děkuji vám, že jste přijali mou výzvu!

Jeruzalém má 3000 let

4. září 1995 byly zahájeny oslavy 3000. narozenin města Jeruzaléma, které vyvrcholí v jubilejním roce 1996. Král David založil Jeruzalém r. 1004 před Kristem jako hlavní město Izraele. Dnes je Jeruzalém “středem světa” pro židovství, křesťanství a islám. “Zed’ nářků”, Boží hrob a Skalní dóm jsou monumenty tří velikých světových náboženství.

Jeruzalém, město Davidovo, Ježíšovo a Mohamedovo, se nazývá “městem míru”. Stojí tu vedle sebe Davidova hvězda, kříž a půlměsíc. Židé, křesťané a muslimové vedli o Jeruzalém války. Asi 50 krát od svého založení byl Jeruzalém dobyt a přitom převážně také zničen, více než dvanáctkrát se měnilo panující náboženství. Tři monoteistická náboženství židovství, křesťanství

a islám si rozdělují jeho dějiny, kameny i mrtvé.

Devět měř krásy

Jeruzalém je svatým městem pro tři náboženství. Židé se tu scházejí k slavení své paschy, aby se tlačili u Zdi nářků, křesťanští poutníci přicházejí o velikonocích k Božímu hrobu a muslimové na konci Ramadanu na chrámovou horu. Muslimové nazývají Jeruzalém “El Kuds” - “Svatyně”. Jeruzalém, město milované, opěvované i dobývané je městem protikladů.

Již 3000 let se Židé modlí směrem k Jeruzalému, nejkrásnějšímu z měst. Neboť podle babylónského Talmundu “z deseti měř krásy, které byly rozděleny na svět, devět obdržel Jeruzalém”.

Strážkyně Jeruzaléma

Mohutnou staroměstskou zeď “Strážkyni Jeruzaléma” dal obnovit 1539-1542 Sultán Sulejman. Odděluje posvátnou část Jeruzaléma sedmi branami do ostatní části města. Proslulá je čtvrtá, Herodova brána, kterou r. 1099 vstoupili do města křižáci, a Lví brána, kterou dobyli izraelští parašutisté v r. 1967. “Zlatá brána” je od dob křížových válek zazděna.

Zed' nářků

V palestinském východním Jeruzalémě je tzv. západní zeď zvaná také Zeď nářků. Toto označení není zcela přesné, neboť jen jednou do roka, o devátém dni měsíce Ab se tu Židé oficiálně scházejí, aby vzpomínali na zničení Šalomounova a Herodova chrámu.

Herodův chrám zabíral v Ježíšově době 140000 m², pětkrát více než Akropole. Z celé nádhery chrámu zbyla jen část západní zdi, která je dnes největší svatyní Židů.

O jiných dnech sem Židé přicházejí, aby uctili Boha, poděkovali mu a svěřili mu své záležitosti. Celková délka zdi je 488 m, z čehož pro modlitbu je uvolněno 80 m. Škvíry mezi kameny jsou vyplněny lístky, na kterých jsou napsány modlitby věřících.

Chrám Božího hrobu

Středem křesťanské čtvrti je Chrám Božího hrobu. K němu vede Via dolorosa úzkými uličkami starého města. Pro křesťany je Jeruzalém stále živou připomínkou křížové cesty, smrti a zmrtnýchvstání Pána Ježíše. Vrcholem je každoročně velikonoční týden. O Květné neděli táhnou poutníci cestou, kterou vstupoval Pán do města ke své poslední večeři, stoupají na Olivovou horu směrem k městu. Na Velký pátek krácejí poutníci po Via dolorosa a zastavují se na jednotlivých zastaveních křížové cesty.

V celém Jeruzalémě slaví o velikonocích 32 křesťanských vyznání na různých přesně rozdělených místech svou liturgii.

Skalní dóm

I když Mohamed v Jeruzalémě nikdy nebyl a Korán se o městě nezmiňuje, je Jeruzalém třetím nejdůležitějším poutním místem islámu. Jeho centrem je Skalní dóm s mešitou El-Aksa.

Podle legendy přijel Mohamed jedné noci r. 621 na konci do Jeruzaléma. Ze skály, kde byl později postaven dóm, podnikl cestu do nebe.

Skalní dóm stojí na stejném místě, kde kdysi stával druhý Herodův chrám. Dóm byl vybudován za kalifa Abdel Malika 867-691 na skále Moria, kde podle tradice měl Abrahám přinést v oběť svého syna Izáka. Dóm však nebyl mešitou. Tou je mešita El-Aksa.

Chrámová hora je jak pro židy tak pro muslimy posvátná, a tak se stala neuralgickým bodem Blízkého Východu. Strážcem hory je od r. října 1994 podle dohody jordánský král.

Nebeský Jeruzalém

“Město míru” je 657 krát jmenováno ve Starém zákoně, 154 krát v Novém zákoně, v Koránu ani jednou. Nespočetné obrazy představují Jeruzalém jako město bezpečí a smíření, místo, kde se uskutečňuje společenství Boha s lidmi.

Jeruzalém je poutním místem, které opěvuje žalmista a s ním poutníci: “Zaradoval jsem se, když mi řekli, do domu Hospodinova půjdeme. Již stojí naše nohy v tvých branách, Jeruzaléme. Jeruzalém je vystavěn jako město spojené v jeden celek (Žalm 122).

Pro proroka Izaiáše je Jeruzalém také důvodem k obvinění: “Nevěstkou ses stalo, město

věčné. Bývalo plné práva, přebývala tam spravedlnost, teď jsou v něm vrahové (Iz 1,21). Boží příbytek mezi lidmi opěvuje žalm 76,3: V Jeruzalémě je jeho stánek, jeho příbytek na Siónu.”

To, co zaznívá u proroka Izaiáše: “mnohé národy půjdou a budou se pobízet: Pojdme, vystupme na Hospodinovu horu, k domu Boha Jakubova” (Iz 2,3), to se naplňuje v poslední knize Nového zákona v nebeském vidění apoštola Jana:

“A viděl jsem nové nebe a novou zemi. A viděl jsem od Boha s nebe sestupovat svaté město, nový Jeruzalém, krásné jako nevěsta ozdobená pro svého ženicha (Zj 21,2). Je to město věčného míru, které musí být otevřeným městem, ve kterém mají místo všichni a jeho ochranou je oheň, tj. sám Bůh (Za 2,5-9).

-Kron- SKW.

Slavnost v Notre-Dame

Z lékařů, bankovních ředitelů a architektů katoličtí kněží

Pařížské arcibiskupství se stalo misijním územím. Má cca 1,7 mil. duší, 100 farností, každá s 40 tis. až 70 tis. katolíků. Ve známé farnosti St. Sulpice je praktikujících katolíků asi 10 %, v okrajových farnostech 2 %. Z návštěvníků kostela sotva 2 % přispívají na potřeby církve (náhrada církevní daně).

Pařížský kněz je skutečný misionář. Ze 100 církevně uzavřených manželství se 50 rozvádí. Od roku 1968 se počet svobodných matek zdvojnásobil. V jedné známé farnosti 15. okresu, která má 35 tisíc věřících, chodí na bohoslužby méně než 60 dětí. Velkým pastoračním problémem je dobrovolná výuka náboženství, kterou navštěvuje asi polovina pokřtěných.

Jean-Marie kardinál Lustiger je pařížským arcibiskupem od r. 1981. Je znám daleko široko již proto, že byl pokřtěn jako konvertita z židovství ve svých 16 letech, napsal kolem 20 knih, ale především je známý jako provozovatel svého vlastního radiového vysílače, který vysílá Boží slovo a poselství církve v pařížské metropoli 24 hodin denně.

Před 14 lety při svém nástupu vyhlásil program: vychovám pro svou arcidiecézi nový klérus. Otevřel ve 14. okrese na Rue de la Santé přísně vedený, dnes proslavený aspirantát pro přípravu na kněžský seminář. V bývalé klinice si pronajal 24 pokojů. Loni na podzim pokojů pochybělo, protože počet aspirantů, kteří zde žijí strohým životem jako v klášterním noviciátě, opět přibýlo.

Mladí, statní mužové se vzdávají svého postavení, zavazují se dodržovat pravidla společného života, každý týden provádějí charitativní návštěvy nemocných a opuštěných, podřizují se duchovnímu vůdci, intenzivně studují Písmo sv., sami si obstarávají všechny domácí práce a účastní se společných modliteb takřka jako v mnišském klášteře včetně třicetidenních exercicií. K seminárnímu programu patří také každodenní sport.

A výsledek? Takřka všichni to vydrží. Sem tam někdo odejde do některého řádu. Tento Lustigerův experiment, který získal nesmírný obdiv až v Americe, přináší pařížskému arcibiskupovi každý rok 12 - 20 solidních a hluboce přesvědčených a motivovaných seminaristů. Po jednom roce pobytu v Domě sv. Augustina zůstávají pod přímou péčí arcipastýře. Rozdělení do čtyř komunit žijí spolu v jedné farní budově, která byla dříve domem kanovníků, podílejí se na bohoslužbách příslušné farnosti a navštěvují nově zřízené teologické učiliště u Notre-Dame. Za posledních 12 let připravila tato škola pro každou ze 100 pařížských farností jednoho novokněze.

Arcibiskupský týdeník “Paris-Notre-Dame” přinesl 22. června 1995 překvapující zprávu: “Dříve lékař, obchodník, bankovní ředitel, architekt... - nyní kněz.” 16 kandidátů mezi 27-50 lety věku se rozhodlo přijmout kněžské svěcení. Poslechli Kristovo volání: “Nebojte se, já jsem přemohl svět” (J 16,33) a vstoupili do speciálního duchovního komanda kněží věrných a připravených pro celibátní život ve službách Kristových.

Ráno 24. června se toto rozhodnutí naplnilo skutkem. Katedrála zaplavená jindy uspěchanými turisty byla k nepoznání. Vedle kiosků s bulvárními, kněžství nepřátelskými plátky se Notre-Dame stala místem milosti, které přilákalo tisíce poutníků, aby znovu odkryli krásu a

posvátnost kněžského svěcení.

Již vstupní průvod biskupů, kandidátů a stovek kněží v bílých albách byl manifestační obhajobou kněžského stavu v této těžce zkoušené diecézi. Ze zářícího obličejů arcibiskupa mohl každý zřetelně poznat, jaké to ovoce své seminární výchovy si nyní přivádí před oltář. Když před více než třemi roky řekli tito jáhnové svému pastýři “Tady jsem”, poznal rozhodnost těchto životem prověřených mužů: Hlásali nejen před svými představenými a duchovními vůdci, ale také před svými bývalými pacienty, podřízenými, univerzitními profesory a zákazníky své nanejvýš věrohodné svědectví: “Pane, tady jsme, připraveni k celibátní službě lidským duším!”

Prastaré obřady byly jako “velké znamení ohně” (Gertruda von Le Fort). Byl to strhující zážitek: kandidáti kněžství ležící na zemi, vkládání biskupských a kněžských rukou, trvajících celou hodinu, mazání kněžských rukou, jejich slib, který církev slavnostně přijímá a který by měl slavnostně znít až do konce časů...

44letý Michel Aupetit se po 12 letech práce v medicíně a v bioetickém výzkumu rozhodl pro kněžství: Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo dá svůj život za své přátele (J 15,13).

Jean-Michel Albert se ve věku 32 let vzdal místa elektroinženýra. Oslovila jej slova: “Protože miloval ty, kteří byli ve světě, prokázal svou lásku k nim až do konce” (J 13,1).

Pavlova výzva: “S pohledem upřeným na Ježíše” (Žid 12,2) pohnula 32 letým Dr. Antoinem de Romanet, který opustil katedru hospodářské ekonomie.

Claude Abgrall s diplomem z polytechniky opouští ve svých 35 letech místo ředitele podniku na stavbu mostů. Fascinovala jej třetí eucharistická modlitba: “Pane... ustavičně si shromažďuješ lid, aby byla tvému jménu přinášena oběť čistá.”

“Zamiloval si mne a vydal sebe samého za mne” (Gal 2,20), to přesvědčilo Hieronyma Bascoula, aby ve svých 31 letech vyměnil účetnictví za kněžství.

27letý Philipp Pignel je od svých 12 let uchvácen příkladem sv. Maxmiliána Kolbeho a řídí se slovy Páně: “Beze mne nemůžete dělat nic” (J 15,5).

“I my máme dávat život jeden za druhého” (1 J 3,16), to byla slova, která rozhodla u 33letého Vincenta Bidona, že opustil místo právního poradce v japonské bance a nyní stojí před oltářem.

Těchto sedm svědectví mluví i za všechny ostatní...

Tento příklad je odpovědí všem hrobařům autentického katolického kněžství. Co je přesvědčivější, příklad odpadlíků nebo svatá výzva těchto nově posvěcených kněží v katedrále Notre-Dame?

Abbé Joseph Schiliger, Paris

SKS 35/95 přeložil -lš-

Děti z Ukrajiny zde našly lásku

Od 2. září do 7. října trávilo dvanáct dětí z Ukrajiny ozdravný pobyt na Dražanské vrchovině. Tuto akci pro osm chlapců a čtyři děvčata ve věku od osmi do třinácti let zorganizovala Charita v Konici. Děti byly umístěny v adoptivních rodinách, které se jich na jeden měsíc ujaly a staraly se o ně jako o vlastní.

“Děti pocházely z Kyjeva, oblasti postižené černobylskou havárií, a ze sociálně slabých rodin. Když k nám přijely v tenkých bundičkách, ošoupaných šatech, prošlapaných botech a se strachem v očích, bylo nám všem těžko u srdce,” vzpomíná ředitelka konické Charity MUDr. Irena Lenfeldová.

První věc, kterou udělali “adoptivní” rodiče, byla projevem pravé křesťanské lásky a nedělitelného rodičovství. S dětmi zašli do obchodů a koupili jim boty a porůznu jim posháněli oblečení. Jeden chlapec přijel pouze s malým váčkem, ve kterém měl dvě knížky, spodní kalhotky a “padarok”, dřevěnou mističku pro adoptivní rodiče. Více mu na rodné Ukrajině dát nemohli. “Děti mají sníženou imunitu. Asi čtyři nám tu onemocněly. Jsou bledoučké a slaboučké. Většinou pocházejí z křesťanských rodin - pravoslavných a katolických. Samotné nám říkaly, že maminka je doma s malým “ribjonkem” a tatínek je bez práce nebo invalida.

Podobně jako ostatní obyvatelé oblasti byly zasaženy radioaktivním spadem po havárii elektrárny v Černobylu. Kost' a je postižen, podle mého názoru vlivem snížené imunity, mnohočetnými, špatně se hojícími vředy," říká doktorka Lenfeldová.

Většinu času děti trávily v rodinách. Přes týden se setkávaly ve škole a v odpoledních hodinách se o ně starala mladá pracovnice Charity, která jim sestavovala program. O sobotách děti jezdily spolu s adoptivními rodiči a českými kamarády na výlety pořádané konickou Charitou.

"Jsme velmi vděčni ředitelství školy v Konici, městskému úřadu a všem sponzorům včetně Řádu Maltézských rytířů, kteří nám poskytli autobus na výlety. Navštívili jsme i hrad Bouzov, kde však měli obsazeno. Mile nás překvapilo, že vzali naši neohlášenou výpravu přednostně a zdarma. Řekli jsme Charita a staráme se o černobylské děti," s úsměvem na tváři sděluje doktorka Lenfeldová. Na zámku Úsov děti poprvé v životě uviděly vycpaná zvířata. Nejdříve se na ně šokovaně dívaly a potom si patřičně zařádily. Během pobytu v naší vlasti také navštívily Sv. Kopeček u Olomouce, kde shlédly areál kláštera, poutní baziliku a zoologickou zahradu. Při zpáteční cestě si děti ve Lhotě u Konice mohly zajezdit na koních, což byl pro ně obrovský zážitek.

Zpočátku se děti obávaly nějakého nebezpečí. Během několika dnů se však s místními vrstevníky a hlavně "adoptivními" rodiči velmi sžily. Na jedné straně se jim stýskalo a na druhé straně pochopily, že je jim tu dobře. "Když jsem byla v kostele, tak se vzadu tiskly dvě holčičky a pořád mě okukovaly. Párkrát jsem na ně mrkla a skončilo to tím, že přišly a přitulily se ke mně. Jedna zvedla oči a řekla mi: Irena, já chci za mámou, mně je smutno. Já jí odpověděla: Táno, to není možné. Já jsem teď tvoje máma. Vyhrkly jí slzy z očí. Klekla si na kolínka a plakala. Za týden jsem se jí znovu v kostele zeptala, jestli je jí smutno. Táňa odpověděla: "Já bych chtěla, aby máma i vy jste byly tady se mnou," s dojetím vzpomíná doktorka Lenfeldová a dodává: "Pro ně tu byl ráj. Jejich znaky blahobytu jsou: párky, maroženoje a žvýkačky. Být s někým, kdo je má rád, a dopřávat si těchto věcí je pro ně doma snem. Maso mají jednou za měsíc. My jsme tady pro ně ekonomickým rájem.

My všichni jsem součástí lidstva. Ten, kdo má větší možnosti, má podat první pomocnou ruku a nemá čekat, že někdo bude před ním padat na kolena a prosit. Podaná ruka právě těmto zemím ekonomicky a zdravotně na nižší úrovni má velký smysl!"

Děti hledají lásku a chtějí ji přijímat. Věřím, že ji tady v srdci Moravy našly, a to převážně díky rodinám, které jim dávaly to nejdražší, co mohou rodiče dát dětem. Když jsem se jich při jedné návštěvě zeptal, zda se jim tu líbí, všechny zvolaly: "Velmi. Je zde krásně!" Myslím si, že to nebyla pouhá bezduchá fráze, nýbrž hlas srdce, které poznalo lásku od pro ně jinak cizích a do té doby neznámých lidí.

Marek Moudrý

Zahájení beatifikačního procesu

Henryk kardinál Gulbinowicz, metropolita vřatislavský (Polsko), zahájil proces blahořečení sluhu Božího Roberta Spiskeho a požádal nás o zveřejnění této informace:

8. června 1994 bylo zahájeno kanonické šetření o životě a činnosti kněze Roberta Spiskeho, zakladatele kongregace sester sv. Hedviky, který zemřel v pověsti svatosti 5. března 1888. Proslavil se jako význačný apoštol Vřatislavi v 19. století zvláště svou kazatelskou a charitativní činností.

Kněz Robert Spiske se narodil 29. ledna 1821 v Lesnici u Vřatislavi ve farnosti sv. Hedviky. Jeho otec byl původem Čech, matka byla Němka. Základní školu ukončil v rodné obci a díky pomoci kněží z Ostrowa Tumského mohl absolvovat gymnázium sv. Matěje ve Vřatislavi. Po maturitě se přihlásil ke studiu na teologické fakultě ve Vřatislavi. 18.6.1847 jej vřatislavský biskup Melichar von Diepenbrock vysvětil na kněze. Po vysvěcení působil rok jako senior ústavu pro jáhenský a kněžský dorost. Tato funkce byla svěřována těm nejlepším kněžím diecéze. Pak byl duchovním správcem v Piasku a dále ve Vřatislavi u kostela sv. Michala archanděla. 19 let

působil ve farnosti sv. Doroty, a dalších vratislavských farnostech. Stal se členem vratislavské kapituly, katedrálním kazatelem a radou generálního vikariátu. V období zv. "kulturního boje" (Kulturkampf) mu arcibiskup Förster svěřil pastorační celou Vratislavi.

Jeho největším dílem bylo založení Kongregace sester sv. Hedviky. Ta vyrostla z jeho velké péče o bezdomovce, opuštěné děti a mládež, z úsilí o záchranu mladých dívek před nemravností i z péče o staré, nemocné a opuštěné, kteří postrádali potřebnou hmotnou i duchovní péči.

Již za života se tento sluha Boží těšil pověsti mimořádného apoštola lásky a horlivého a talentovaného kazatele. Jeho promluvy měly zvláštní moc přivádět ke kajícímu i nejzavřelejší hříšníky a způsobovaly četná obrácení protestantů i židů na katolickou víru. Byl to plod jeho hlubokého vnitřního života a heroické lásky k Bohu i bližním, zvláště trpícím, kterým zasvětil beze zbytku svůj život. Významné jsou jeho nesmírně citlivé laskavé vztahy k Polákům a k Polsku, které tehdy bylo rozděleno mezi okupační mocnosti. P. Spiske udržoval kontakty s Poláky uvězněnými v období Kulturkampfu v Ostrowie Velkopolském, kardinálem Ledochowskim a biskupem Konstantinem Lubienskim. Po porážce lednového povstání organizoval pomoc pro polské emigranty.

Kněz Robert Spiske zemřel v pověsti svatosti 5. března 1988, když se modlil breviář po ukončení celodenní práce. Jeho ostatky byly uloženy ve vratislavské katedrále, odkud pak byly 5. března 1984 přeneseny do mateřského kláštera sester sv. Hedviky ve Vratislavi.

Postulátor dr. Michal Machala doporučuje, aby kněz Robert Spiske byl kanonizován před 46. mezinárodním eucharistickým kongresem k 1000. výročí založení vratislavské diecéze r. 2000 jako přímluvce spolu se sv. Hedvikou a bl. Česlavem. Tato záležitost se vřele doporučuje vašim modlitbám.

Postulátor žádá majitele eventuálních dokumentů, dopisů a zaznamenaných vzpomínek, aby je postoupili církevnímu soudu vratislavské diecéze.

Jeho Eminence

pan kardinál Miloslav Vlk

arcibiskup pražský a primas český

Praha

Vatikán, 8.11.1995

Vaše eminence,

u příležitosti 17. výročí zvolení do úřadu nejvyššího pastýře církve jste Svatému otci laskavě zaslal srdečné blahopřání.

Jeho Svatost si velmi cení tohoto gesta, které zdůrazňuje duchovní blízkost k jeho osobě a poslání. Osobně mě pověřil, abych Vás zpravil o vrocích modlitbách - na přímluvu blahoslavené Panny Marie - za hojnost Božích milostí pro Vás, kněžstvo i všechen věřící lid České republiky. K tomu též ze srdce obnovuje své apoštolské požehnání.

S projevem nejhlubší úcty

V Kristu oddaný

G.B. RE v.r.

substitutus

Církevní aktuality

Plenární zasedání

papežské rady pro mezináboženský dialog, které skončilo 23.11.95, mělo téma: Dialog spirituality a spiritualita dialogu. To je hlavní téma, nad kterým rokovali představitelé hinduismu, buddhismu, islámu a tradičních afrických náboženství.

Brazilský episkopát nesouhlasí s návrhem zákona týkajícího se odpovědného rodičovství, poněvadž jeho důsledkem je mentalita nepřátelská rození a životu. Výkonná komise biskupské konference doporučila tento zákon vrátit k prodiskutování v parlamentu.

Kardinál Frano Kuharic, předseda chorvatské biskupské konference vyhlásil program, který bude tříletou přípravou na nadcházející dvoutisícileté jubileum. Program je sestaven na základě

dokumentu Jana Pavla II. Tertio milenio adveniente a měl by pomoci systematické evangelizace a katecheze přispět k hlubšímu obrácení věřících.

Pro spravedlivé rozmíst'ování kněží

V lednu 1996 má začít fungovat ve Vatikáně databanka, která má pečovat o "spravedlivé rozmíst'ování kněží". Podle sdělení italského katolického deníku "Avvenire" prohlásil sekretář vatikánské Kongregace pro klérus arcibiskup Creszenzio Sepe, že silná nerovnováha povolání na severu a jihu světa nutí k větší mobilitě kněží. Na základě informační sítě o dispozici duchovních v jednotlivých diecézích světa má být nyní obsazování kněží řízeno světově.

K přípravě projektu se uskutečnil od roku 1991 dotazník u 400 biskupů. Jde mj. o to, jak dalece jsou ochotny na kněze bohaté diecéze "propůjčit" kněze diecézím s nedostatkem kněží. Jakmile se zjistí pomocí počítače "nabídka a poptávka", mají jednotliví biskupové navázat spolu vzájemný kontakt. Podle slov sekretáře Sepeho se má pak přeložení kněží uskutečňovat na základě regulérních smluv mezi jednotlivými místními biskupy.

Američtí biskupové odsuzují zneužívání dětí

Američtí katoličtí biskupové odsoudili sexuální zneužívání dětí. Sexuální přehmaty na dětech nelze ničím ospravedlnit nebo morálně omluvit, praví se v prohlášení komise pro rodinu biskupské konference. Také mnozí kněží se tím provinili a dotyčným způsobili velkou bolest. Církev se snaží tomuto problému čelit "se vši odpovědností a pokorou". Katoličtí duchovní se v prohlášení vyzývají, aby se k problému sexuálního zneužívání ve svých farnostech vyslovili, nabídli pomoc obětem a rozvinuli výchovný program.

Kardinál Ratzinger lituje dnešní kněze

Postava katolického kněze v dnešním světě stála ve středu pozornosti pětidenního mezinárodního symposia ve Vatikáně, které uspořádala Kongregace pro klérus u příležitosti 30. výročí schválení koncilního dekretu "Presbyterorum Ordinis". Prefekt Kongregace pro nauku víry kardinál Josef Ratzinger poukázal přitom na stále větší přetížení duchovních v západních zemích. Ratzinger vyslovil politování nad tím, že dnešním kněžím sotva zbývá čas k vnitřní usebranosti, která jim dává novou sílu a inspiraci. Jeden kněz má dnes na starosti tři nebo čtyři farnosti a tato dříve jen v misijních zemích existující situace se stává stále více pravidlem.

Kromě Ratzingera měli hlavní referáty kardinálové Miloslav Vlk z Prahy, Christian Wiyghan Tusi, arcibiskup z Donala v Kamerunu, Nicolas de Jesus Loperz Rodriguez, arcibiskup ze Santo Domingo a Anthony Joseph Bevilacqua, arcibiskup z Filadelfie.

Evropští biskupové o "privatizaci víry"

Církev se musejí dnes vypořádat s "privatizací víry", a to jak v konzumně zaměřené společnosti západní, tak v postkomunistických zemích. Příští sympozium Rady evropských biskupských konferencí (CCEE) bude v říjnu 1996 v Římě a bude se zabývat otázkou "Náboženství, privátní věc nebo veřejná záležitost?" Církev na Východě musejí vyjít ze zkušenosti vynucené privatizace víry a své existence v totalitním režimu, konstatoval generální sekretář CCEE Aldo Giordano. Na západě sice církve nebyly pronásledovány, avšak privatizace víry přesto existuje, a to jako důsledek převahy individuální svobodou poznamenané kultury.

Zprávy z královéhradecké diecéze

V pátek 17. listopadu, v den, kdy vzpomínáme na oběti nacismu (události od r. 1939) a komunismu (události do 1989), byla u sv. Voršily vedle Národního divadla zvláštní bohoslužba. Hlavní koncelebrant hradecký Otec biskup Karel připomněl, že je dobré nezapomínat. I klást věnce, psát články v novinách, vysílat relace v rozhlase a televizi, ale též se modlit, vzpomínat před Bohem na ubité i na ty, kdo byli týráni a přežili. Máme usilovat o naplnění jejich odkazu. Církev má být duší společnosti, která by si neměla pohrávat se svobodou, ani jen bránit její zneužívání, ale má jí dobře využívat. Takovou duší může být, jen když je sama kvalitní, tj. opravdu jedna, svatá, apoštolská, katolická (všeobecná).

Dále Otec Karel přítomným Pražanům řekl: "Vážíme si činnosti Prahy, jsme vděční za její působivost, modlíme se, aby uplatňovala svůj řídicí úkol po stránce politické i církevní - pracují

zde naše nejvyšší úřady, je zde dostatek schopných lidí, nejvíc kněží. Prosíme vás, abyste tuto vedoucí úlohu plnili co nejlíp, ale prosíme taky, abyste měli větší pochopení pro venkovské diecéze a zvláště pro moravskou mentalitu a spiritualitu Hradecké diecéze ležící mezi Prahou a Moravou, chce přispívat k dobrým vzájemným vztahům.”

Téhož dne se v Hradci konalo slavnostní i pracovní shromáždění představitelů okresu a starostů i dalších významných činitelů politického, ekonomického i kulturního života. Sídlní biskup poděkoval přítomným za jejich práci, modlil se za zesnulé během 5 let činnosti a vyslovil myšlenky z mešních modliteb za vlast a za ty, kdo mají moc. Jeho projev se setkal s velkým souhlasem. Předtím bylo připomenuto, že byl biskup Karel 28. října vyznamenán státním řádem I. třídy.

Od 12. do 18.11. se konal na Hoře Matky Boží u Králík pastorační kurs “Kazatel”. Zúčastnilo se ho na 50 účastníků, kněží i laiků z různých hnutí a spiritualit, kteří se učili o hlavních rysech a o povolání kazatelů: kde hledat a jak prohlubovat, uspořádat a kázat Ježíšovo poselství. Ve vedoucím týmu bylo zastoupeno sedm Čechů a dva Italové.

Biskupství
Královohradecké
Velké náměstí 35
500 01 Hradec Králové
Prof. Zdeněk Fišer

Neoznačené zprávy - Tiskové středisko ČBK

Myšlenky k rozjímání

2. neděle adventní

(Řím 15,7)

Kristus nás přijal jako hříšníky - a tak můžeme a máme přijímat své bližní. Když přijímám, odpouštím a začne se rozlévat pokoj. Neodpuštění mi stojí v cestě, ale je přece odstranitelná překážka. Může zmizet hned teď, můj nepřijemný bližní může v následujících minutách “dojít” až do mého srdce.

Pondělí po 2. neděli adventní

(Lk 5,17-26)

Nepohoršuje vás, že to jde v evangeliích tak hladce a jednoduše - odpustit hříchy, uzdravit člověka...? Bůh je přece jen mocný! A já jsem snad těžší případ než ten, o němž je řeč v evangeliu, než ten na nosítkách?

Úterý po 2. neděli adventní

(Mt 18,12-14)

Jak je to někdy těžké člověku uvěřit, že by ho Bůh miloval a staral se o něho, když je přece hříšník! Člověk si mnohdy myslí, že musí sám nejdříve něco udělat, aby ho potom Bůh zachránil. A Ježíš naznačuje, že je to naopak. Nejdřív jde On sám hledat. A když najde a zachrání, budeme snad něco dělat i my.

Středa po 2. neděli adventní

(Mt 11,29-30)

Evangelia mluví samozřejmě v množném čísle: “Pojďte... “vezměte...” apod. Ale číst musíme v jednotném čísle: “pojď...” “vezmi...” - a myslet tím sebe. Jinak bychom četli celkem zbytečně.

Čtvrtek po 2. neděli adventní

(Mt 11,11-15)

Takže - s Ježíšem začíná nová éra, nový věk, nový stav člověka. Jsme k těmto slovům asi právě nedůvěřiví. Ale Ježíš dává své dary a tedy i tuto novou éru osobně člověku. Já vstupuji křtem a vírou do skutečnosti nebeského království. Víím to opravdu, že je toto království ve mně a mezi námi?

Pátek po 2. neděli adventní

(Mt 11,16-19)

Stále stejný problém: když slyším jen sama sebe, své stesky, zkušenosti, nároky, požadavky atd., tak nerozumím Bohu. Když slyším Ježíše, situace se mění. Mohu to teď aplikovat na nějakou starost nebo bolest, kterou zrovna nosím v srdci.

Sobota po 2. neděli adventní

(Mt 17,10-13)

Učitelé... znali neživou literu Zákona a neporozuměli živému zachránci, kterého poslal Bůh. Nedivme se. I pro nás je často těžké nechat se Bohem překvapovat a znova a znova se snažit mu porozumět. Ale Bůh nám neobyčejně pomohl. V srdci mám jeho Ducha, okolo mám jeho církve a její učitelskou službu. Chtít mu rozumět, to ovšem musím sám.